

PŘEHLED VÝZKUMŮ

49



Brno 2008

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal

Ročník 49

Volume 49

Číslo 1–2

Issue 1–2

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Pavel Kouřil

Redakční rada
Editorial Board

Herwig Freisinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander Ruttka, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Petr Škrdla

Výkonná redakce
Assistant Editors

Balász Komoróczy, Marián Mazuch, Ladislav Nejman,
Rudolf Procházka, Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela

Technická redakce, sazba
Technical Editors, typography

Pavel Jansa, Ondřej Mlejnek

Software
Software

Spencer Kimball, Peter Mattis, GIMP Development Team 2008: GNU
Image Manipulation Program, 2.6.1
GRASS Development Team 2008: Geographic Resources Analysis
Support System, 6.3.0
Kolektiv autorů 2008: Inkscape, 0.46
Kolektiv autorů 2005: L^AT_EX 2_ε

Fotografie na obálce
Cover Photography

Vrcholně středověká lotová závaží z českých a moravských lokalit.
Gruna, Hradisko (vlevo); Písek, u Šarlatského rybníka (v popředí); Ví-
cov, Městisko (vpravo dole); Boskovice, hrad (vpravo nahoře). Srov.
studii J. Doležela v tomto svazku. Foto P. Smékal.

*Medieval cup nested weights from czech and moravian sites. Gruna,
Hradisko (left); Písek, u Šarlatského rybníka (front); Vícov, Městisko
(bottom right); Boskovice, castle (top right). Cf. the article by J. Dole-
žel in this volume. Photo by P. Smékal.*

Adresa redakce
Address

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i
Královopolská 147
612 00 Brno
IČ: 68081758
E-mail: pv@iabrno.cz
Internet: <http://www.iabrno.cz>

Tisk
Print

Arch, spol. s r. o.
Charbulova 3a
618 00 Brno-Černovice

KNIHOVNA AV ČR

PD 1520

Roč. 49, 2008, č. 1-2



91087/09

ISSN 1211-7250
MK ČR E 18648

Vychází dvakrát ročně
Vydáno v Brně roku 2008
Náklad 450 kusů

Copyright ©2008 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v.v.i. and the authors.

léhají písčité vrstvy, tvořící pravděpodobně chráněný ostrov, vhodný pro osídlení na soutoku obou řek. Navazuje zkulturněný hlinitý písek jako přímý předchůdce kolonizačního horizontu. Směrem k jihu se vyvýšený prostor vhodný pro osídlení vytrácí, a proto bylo toto území pravděpodobně často zatápěno pravidelnými záplavami.

Nejstarší kulturní vrstvy (s. j. 113, 121, 123, 130, 132, 143), navazující na podloží, mají charakter odpadních planýrek, prokládaných místy povodňovými hlínami a písky (s. j. 111, 112, 110, 122, 124, 131, 133, 144). Lze je přičíst ještě pozdně středověkému předžidovskému osídlení lokality. Na základě keramických nálezů obsažených ve vzorkovaných vrstvách můžeme je datovat do 15. a na přelom 15. a 16. století.

Pozůstatky dláždění či šterkové komunikační úrovně naznačují trvalé osídlení oblasti a snahu člověka o zpevnění povrchu daného prostoru (s. j. 135, 142, 129, 126, 117, 119, 114, 108, 105). Tyto aktivity náležejí již většinou k novověkým zásahům. Nejstarší doklad zpevnění povrchu valouny lze však datovat již do období středověku. Někdy v průběhu 16. století můžeme v případě s. j. 119 a 135 hovořit o dláždění veřejného prostranství jako takovém. Zejména kamenná dlažba s. j. 135, která převrstvuje požárový zánikový horizont s. j. 137 a 138, patrný v celé severní části výkopu kanalizační i vodovodní rýhy, poukazuje na změnu využití prostoru v průběhu 16. století.

V úseku mezi ulicemi V Podloubí a K Halytři byla zachycena část trasy dřevěného vodovodního potrubí. Ze získaného vzorku roury pro dendrochronologické datování nebylo možné určit datum smýcení použitého kmene. Lze uvažovat snad o barokním stáří. Potrubí bylo sestaveno z vrтанých borových klád, spojovaných železnými spojkami. Nejseverněji byl relikv dřevěného potrubí pozorován v čele výkopu kanalizace před domem č. o. 12 (č. p. 1115).

Z nejmladších nálezových situací bylo pozorováno novověké zdvo domů východně budovy Novosady č. o. 131, snesené pravděpodobně při výstavbě a rozšíření silničního průtahu městem. Případné relikty opevnění města, jež lze v těchto místech předpokládat, nebyly zachyceny.

Petr Holub

Literatura

Dvořák, A. 1999: Velké Meziříčí na dobových pohlednicích I. 1897–1922. Velké Meziříčí.

Holub, P. 2007: Velké Meziříčí Novosady, rekonstrukce vodovodu a kanalizace. Nálezořá zpráva č. 52/07 uložená v archivu společnosti Archaia Brno, o. p. s.

Štindl, M. 2004: Velká Mezeřič Františka Ignáce Konteka 1401–1723, městská kronika barokní Moravy. Tišnov.

Resumé

Velké Meziříčí (Bez. Žďár nad Sázavou), Novosady Str. Mittelalter, Neuzeit. Stadt. Rettungsgrabung.

VÉMYSLICE (OKR. ZNOJMO)

Intravilán obce. Doba mlado-pozdněhradištní, středověk. Záchranňý výzkum.

V rozmezí října 2006 až dubna 2007 realizovala znojemská pobočka ÚAPP Brno, v. v. i., záchranňý archeologický výzkum v rámci rekonstrukce průtahu obcí (silnice II/396). Terénními zásahy byla zasažena především historická část obce, tedy náves, až do prostoru za radnicí a kostelem. V rámci výzkumu se podařilo na trasách budované kanalizace zachytit a prozkoumat 4 zahloubené objekty. Ty se nacházejí na ZM ČR 34 – 11 – 04, v měřítku 1:10 000, v okolí bodu 438 mm od západní šekční čáry a 354 mm od jižní šekční čáry.

Tři objekty náležejí do mladohradištního, případně pozdněhradištního období, tedy do průběhu 12. a počátku 13. století. Jedná se tak doposud o nejstarší doložené doklady existence historických Vémyslic. Poslední objekt patří už vlastněmu středověkému vývoji obce a je datován keramickým materiálem do 14. století. Geologické podloží bylo ve výkopech kanalizace tvořeno výhradně žlutou vápnitou ulehlou hlínou (sprašij). Zajímavostí je místy až dva metry mocné souvrství novodobých písčitých splachů, které původní úroveň s archeologickými objekty zcela převrstvily a výrazně tak zvedly výšku terénu. Materiál byl snášen z výrazné vyvýšeniny jižně od návsi s nadmořskou výškou 301 m. Západně od ní je lokalizován také pramen, který ke snosu materiálu mohl přispět. Vlastní náves s archeologickými nálezy leží téměř na rovině, na okraji inundačního terénu říčky Rokytné. Nadmořská výška činí 250 m.

Zdeněk Čizmář

Resumé

Vémysllice (Bez. Znojmo). Jüngere/spätburgwallzeit, Mittelalter. Siedlung. Rettungsgrabung.



Obr. 116: Vémysllice. Celkový průběh výkopu kanalizace na návsi obce. Abb. 116: Vémysllice. Verlauf des Grabens für Kanalisierung auf dem Dorfplatz.